

Zwężenie artykulacji samogłosek przed spółgłoskami półotwartymi

Autor: Halina Karaś

Na zmianę artykulacji samogłosek może wpływać sąsiedztwo spółgłosek sonornych. Samogłoski ulegają wówczas albo rozszerzeniu artykulacyjnemu (samogłoski wysokie i / y, u oraz samogłoski średnie), albo zwężeniu artykulacji, czyli podwyższeniu (ścieśnieniu). Dotyczy to tylko samogłosek średnich e, o, ę, ą oraz samogłoski niskiej a. Np. samogłoska o przed spółgłoskami nosowymi może ulegać nieznacznemu zwężeniu i cofnięciu do ouN, por. kounia, frouńcie, toune, strouny, brounach, połozouna, konioum, a nawet stać się głoseką maksymalnie zwężoną i cofniętą do óN (w wymowie uN), por. óny, łogón, kómpania, bizón, kónia. Sporadycznie mogą pojawiać się ścieśnienia także przed spółgłoską r w wyrazach pochodzenia obcego, por. doktór, dyrektór // doktour, dyrektour. Zob. Samogłoski przed spółgłoskami nosowymi, Samogłoski przed spółgłoskami półotwartymi ustnymi, Zmiany barwy samogłosek przed spółgłoskami półotwartymi.